

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ สภาวะการปลูกลำไย เพื่ออุตสาหกรรมเกษตร
ในจังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน นาย สุรพล ทองทา

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ อังกลสิทธิ์	ประธานกรรมการ
อาจารย์ รำไพพรรณ อภิชาติพงษ์ชัย	กรรมการ
อาจารย์ ดร.วรทัศน์ อินทร์คัมพร	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัตนา อัดตปัญญา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาวะการปลูกลำไยเพื่ออุตสาหกรรมเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย และศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกร ต่อการปลูกลำไยเพื่ออุตสาหกรรมเกษตร ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปลูกลำไย ต่อการผลิตด้านอุตสาหกรรมเกษตร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นเกษตรกรผู้ปลูกลำไยในจังหวัดเชียงรายจำนวน 125 ราย ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง ทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺)

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกลำไยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุโดยเฉลี่ย 50 ปี มีสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 4 คน มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาจำนวนแรงงานในครัวเรือน เฉลี่ย 3 คน เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีพื้นที่ถือครองทำการเกษตรของตนเองเฉลี่ย 21 ไร่ และมีรายได้จากการปลูกลำไยเฉลี่ย 53,755.20 บาท/ปี

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกลำไยพบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกลำไยของตนเองเฉลี่ย 9 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์อีดอ เกษตรกรส่วนใหญ่ขยายพันธุ์ลำไยด้วยตัวเอง ลำไยที่ปลูกอายุ 10 ปีขึ้นไป ระยะเวลาปลูก 8x8 เมตร สภาพพื้นที่ปลูกเป็นที่ดอน ส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝน แหล่งน้ำที่ใช้ได้จากการขุดบ่อหรือสระน้ำ เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เงินทุนส่วนตัวในการผลิตลำไย

การดูแลรักษาต้นลำไย เกษตรกรผู้ปลูกลำไยส่วนใหญ่ใช้เครื่องตัดหญ้า รถไถเดินตาม และเครื่องสูบน้ำ เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ เกษตรกรได้รับคำแนะนำการใช้สารเคมีและข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติดูแลรักษาจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร รองลงมาได้จากเพื่อนบ้านใกล้เคียง หลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตเกษตรกรมีการตัดหญ้า และตัดแต่งกิ่ง 1 ครั้ง มีการใส่ปุ๋ยคอกบำรุงต้นหลังการเก็บเกี่ยวอัตราเฉลี่ย 10 กก./ต้น และปุ๋ยเคมีเฉลี่ย 3 กก./ต้น ในระยะลำไยแตกใบอ่อน เกษตรกรมีการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 1 ครั้ง ระยะลำไยติดผลเล็กมีการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 1 ครั้ง ระยะลำไยผลเจริญเติบโตเกษตรกรมีการให้น้ำแก่ลำไยเฉลี่ย 7 วัน/ครั้ง วิธีการเก็บเกี่ยวใช้มือหักช่อผล มีการใช้บันไดหรือพะองพาดในการเก็บเกี่ยว เกษตรกรส่วนใหญ่มีการคิดเกรดผลผลิตก่อนขาย และใช้ตะกร้าพลาสติกในการบรรจุผลผลิต และขายให้กับพ่อค้าในท้องถิ่น

ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการปลูกลำไยเพื่ออุตสาหกรรมเกษตร จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกลำไยมีความเห็นว่า ลำไยพันธุ์อีดอมีความเหมาะสมต่อ อุตสาหกรรมแปรรูปมากที่สุด และในการปลูกลำไยเพื่ออุตสาหกรรมเกษตรจะต้องใช้เงินลงทุนสูง ที่ดินจะต้องมีความอุดมสมบูรณ์และมีแหล่งน้ำที่ดีสนับสนุน แรงงานต้องเข้ามาในการดูแลรักษาลำไยอย่างดีทุกช่วงของการผลิต และต้องมีแหล่งวิชาการสนับสนุน ปุ๋ยที่ใช้บำรุงต้นและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีผลต่อคุณภาพผลผลิต

ปัญหาการปลูกลำไยเพื่ออุตสาหกรรมเกษตร จากการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เกษตรกรส่วนใหญ่พบและเป็นปัญหามาก ได้แก่ ปัญหาปริมาณผลผลิตไม่แน่นอน และการขาดแหล่งความรู้วิชาการสนับสนุน ปัญหารองลงมาได้แก่ ปัญหาทางด้านเงินกู้ที่ใช้ในการผลิตลำไย คุณภาพของผลผลิตลำไย โรคและแมลง และข่าวสารทางด้านการตลาดและราคาของผลผลิตลำไย

Independent Study Title Longan Cultivation Conditions for Agro - Industry
in Chiang Rai Province

Author Mr. Surapol Thongtha

M.S. (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee :

Assoc. Prof. Dr. Pongsak Angkasith	Chairman
Lecturer Rampaipan Apichatpongchai	Member
Lecturer Dr.Wallratat Intaruccomporn	Member
Asst. Prof Ratana Attabhanyo	Member

Abstract

The objectives of this research were to study longan cultivation conditions for agro - industry of farmers in Chiang Rai province and to explore the longan farmers' opinion towards longan cultivation conditions for agro-industry as well as to investigate problems of longan cultivation for agro-industry.

The sample of this research were 125 longan farmers in Chiang Rai selected by purposive sampling method. The data were collected by interviewing questionnaire and analyzed by using SPSS / PC+.

From research findings, it was found that most of longan farmers were male with the average age of 50 years old. The average family members were 4 persons and most of them completed primary school. The average member of household labor was 3 persons and they were member of Bank of Agriculture and Agricultural Cooperatives. They owned their land with the average size of 21 rais. The average income was 53,755.20 Baht per years.

According to longan cultivation, farmers owned longan orchard with the average size of 9 rais per household. Most of them cultivated longan on the upland (rainfed area) with E-dor variety. The age of the trees was 10 years or more. They used their own money for longan production investment.

For longan orchard management, most of farmers used small engine for grass mowing, hand tractor and water pump. Both organic and inorganic fertilizers were applied to longans. They received chemical knowledge as well as agricultural information from extension agents and neighbors respectively. After harvesting, they mowed grass and pruning 1 time. They applied organic and inorganic fertilizers with the average of 10 and 3 kilogram per tree respectively. About seventy percent of them sprayed chemical for pest control 1 time after flushing period. Almost half of them used chemicals during pinhead stage. At the stage of fruit developing, they watered the longan every 7 days. Hand-pick and ladder were popular used for longan harvesting. Grading and selling were done by farmers. Most of them used plastic basket and sold their product to the local traders.

For farmers' opinions towards longan cultivation for agro-industry, it was found that E-dor variety was the most suitable variety for agro-industry. However, it needed high investment, fertile soil and good water resource. Moreover, it needed more labor for good management at all stages of production. Technical supports were also needed. Chemicals for pest control affected quality and quantity of longan production.

Problems encountered by farmers were variation of production quantity, lack of technical supports, bank credit, longan quality, disease and insect, market information and fluctuation price of longan.